Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Ontwerpbegroting Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (GMRAN) 2024 - 2027

Adviseur	: Bas Pelgrum	**Datum B&W**	: 6 juni 2023
Programma	: diverse	**Datum Raad**	: 4 juli 2023
Portefeuillehouder	: E. Weststeijn	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Op 20 april 2023 heeft de GMRAN de conceptbegroting 2024-2027 toegezonden aan de deelnemende gemeenten, met de uitnodiging om daar voor 30 juli desgewenst een zienswijze op te geven. Op 16 mei behandelde u in de raadsvergadering een voorstel waarin de jaarstukken en ontwerpbegrotingen van diverse samenwerkingsverbanden (Gemeenschappelijke Regelingen) gebundeld ter kennisname werden voorgelegd, waaronder ook de stukken van de GMRAN. Het college deed u het voorstel om (voor alle regelingen waar het voorstel betrekking op had) geen zienswijzen in te dienen bij de jaarstukken en ontwerpbegrotingen.

Voor wat betreft de ontwerpbegroting van de GMRAN stemde u daar niet mee in. Ter vergadering is namens de fracties van BGR, R'74 en het PAK een amendement op het voorstel ingediend. Het amendement is unaniem aangenomen. Overeenkomstig het geamendeerde voorstel is vervolgens unaniem besloten om:

- kennis te nemen van de aangeboden stukken van ODRA, het Gelders Archief, de MGR SDCG en de GMRAN;
- geen zienswijze in te dienen op de ontvangen jaarrekeningen en -verslagen van de ODRA, het Gelders Archief en de MGR SDCG (uit dit besluit is de GMRAN dus geschrapt).

Op voorstel van uw voorzitter is ter vergadering afgesproken dat het college met een nieuw raadsvoorstel komt met betrekking tot de GMRAN. Dit voorstel legt het college bij deze aan u voor. Wederom stellen we u voor om geen zienswijze in te dienen. Hieronder treft u het concrete voorstel en de nadere toelichting op de handelswijze.

Gevraagde beslissing
1. (Nogmaals) kennisnemen van de ontwerpbegroting GMRAN 2024-2027.
2. Geen zienswijze indienen op de ontwerpbegroting GMRAN 2024-2027.

Wat willen we bereiken?
Door u in de gelegenheid te stellen om een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting van de GMRAN, kunt u invloed uitoefenen op financiën, taken en te behalen doelstellingen van de GMRAN. De zienswijzemogelijkheid is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling van de GMRAN en in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Argumenten
1. Formeel heeft uw raad al in de raadsvergadering van 16 mei 2023 kennis genomen van de ontwerpbegroting van de GMRAN
Het unaniem aangenomen amendement in de raadsvergadering van 16 mei had uitsluitend betrekking op het indienen van zienswijzen (of niet). Met het amendement is beslispunt 1 (kennis nemen van de stukken van de diverse Gemeenschappelijke Regelingen) niet gewijzigd. Voor de

volledigheid vragen we u echter nogmaals om kennis te nemen van de stukken en voegen we deze ook als bijlage bij de raadsvoorstel.

2.1 De ontwerpbegroting 2024 brengt helder in beeld waarop de te verwachten uitgaven voor 2024 zijn gebaseerd.
Met de voorgestelde begroting borgen we regionale samenwerking op voor Rozendaal relevante thema's, zoals de balans tussen groei in inwoneraantallen, wegen, fietspaden en werkgelegenheid en groei van de kwaliteit van onze leefomgeving: natuur, landschap, cultuur en cultuurhistorie, toerisme en recreatie.

2.2 De Regionale Agenda en de ontwerpbegroting begroting zijn in lijn met eerdere afspraken en wensen vanuit uw raad; de beperkte wijzigingen geven geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze.
Toelichting op de financiële uitgangspunten:
1. Begrotingsdiscipline

Vorig jaar werden we in de ontwerp-begroting van de GMR geconfronteerd met een forse kostenstijging voor de opgaven. U heeft toen een zienswijze ingediend die onder meer was gericht op gedegen begrotingsdiscipline door bijvoorbeeld aandacht te hebben voor een 'stop'strategie en door aandacht te vragen voor het budgetrecht van de raad. We zien dat de GMRAN in de nu aangeboden begroting behoudend begroot en handelt binnen de gestelde kaders van de opgaveovereenkomsten. Het voorliggende begrotingsvoorstel bevat daarop geen wijziging die aanleiding geeft tot het indienen van zienswijze. Wel bevat het voorstel vanzelfsprekend voortschrijdend inzicht op de uitvoeringsopgaven, op basis waarvan begrotingswijzigingen worden voorgesteld. We onderschrijven in algemene zin de voorgestelde wijzigingen en zien geen aanleiding om op het vlak vanbegrotingsdiscipline een zienswijze voor te stellen, zoals vorig jaar aan de orde is geweest.

2. Indexering

De begroting kent voor een belangrijk onderdeel een uitzetting als gevolg van de indexering. In de Begroting 2024 zoals opgenomen in de Regionale Agenda 2023-2024 werd nog uitgegaan van 2,7%. Gezien de forse inflatie in 2022 en naar verwachting ook in 2023, is ook een indexering op de kosten voor 2024 toegepast van 7,3%. Met het op voorhand toepassen van dit percentage verwacht de GMRAN een beperkt risico op prijsstijgingen.

Toelichting op de vijf opgaven:
1. Verbonden regio

Binnen deze opgave werkt de GMRAN aan de vijf speerpunten: Gebiedsgerichte corridors, Hubs & Knooppunten, Fiets, Gedrag & Duurzame Mobiliteit en Verkeersveiligheid. We zien hierbinnen vooralsnog geen voor Rozendaal relevante wijzigingen in de aanpak. We onderschrijven het belang van de gezamenlijke aanpak op de gegeven sporen. Tegelijkertijd lopen we voor onze molitieitsopgave ook andere lijnen uit, om bijvoorbeeld Rozendaal toegankelijk te houden via het busvervoer.

2. Productieve regio

De Begroting van 2024 is gelijk aan die van 2023 met uitzondering van een eenmalige verhoging voor het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Dit niet tot een ophoging van de inwonerbijdrage. 50% wordt namelijk gefinancierd vanuit de provincie. De overige 50% verwacht de GMRAN uit eigen middelen te kunnen financieren; zonder effect op de inwonersbijdrage.

3. Circulaire regio

Binnen deze opgave wordt voor de uitvoering van de RES-taken een uitzetting van de begroting voorzien met 58 cent per inwoner. De RES is een meerjarige opgave en naarmate we meer richting de uitvoering gaan worden thema's als integraal programmeren, maar ook het bovenlokale (warmte)verdelingsvraagstuk, steeds urgenter. Hiermee creëren we duidelijkheid naar elkaar. Met de gevraagde structurele bijdrage kan het projectteam RES GMRAN de deelnemende gemeenten ook de komende tijd ondersteunen en ontlasten in de energie- en warmtetransitie. Door regionaal samen te werken besparen we op onderzoeksmiddelen. Ook werken we efficiënter doordat kennis regionaal wordt opgebouwd en gedeeld. Daarnaast maakt de afhankelijkheid en groeiende beperking van het energienetwerk voor bijvoorbeeld verstedelijking en bedrijvigheid dat omwille van de uitvoering van de opgaveovereenkomst er een toenemende behoefte is aan een continue inzet vanuit het regionale RES projectteam. We zien hierin danook geen wijziging van, maar een noodzakelijke ophoging voor de uitvoering van de opgaveovereenkomst.

4. Ontspannen regio

In 2024 werkt de GMRAN onverminderd door aan de vier speerpunten van de Ontspannen regio: Duurzaam toerisme, Bruisende binnensteden, krachtige kernen, Groen-Blauw Raamwerk en Cultuur. We zijn nadrukkelijk bestuurlijk actief in deze opgave, met name vanuit het Groen-Blauwe raamwerk waarin balans tussen groei in inwoneraantallen, wegen, fietspaden en werkgelegenheid en groei van de kwaliteit van onze leefomgeving: natuur, landschap, cultuur en cultuurhistorie, toerisme en recreatie. We zien dat de middelen vanuit provincie omlaag worden bijgesteld en dat de GMRAN nu op zoek gaat naar aanvullende middelen. Het wegvallen van de provinciale middelen leidt niet tot verhoging van de inwonerbijdrage. We volgen nadrukkelijk in hoeverre dit leidt tot eenvoorstel tot bijstelling van de ambities, maar zien vanwege de onzekerheden in deze ontwikkeling op dit moment geen aanleiding om hierop een zienswijze in te dienen.

5. Groene groeiregio

Vanwege onduidelijkheid over financiering vanuit rijk danwel provincie is de begroting op dit onderdeel omlaag bijgesteld. Die daling heeft geen effect op de inwonerbijdrage. We zien hierin geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.

2.3 Het beoogde lidmaatschap van de GMRAN van de VNG Gelderland dient formeel voor zienswijze te worden voorgelegd aan de raden

Niet alleen voor de Gelderse gemeenten maar ook voor de Gelderse regionale samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid om lid te worden van de (100-jarige) VNG Gelderland. In de praktijk participeert onze regio al jaren binnen deze vereniging. Het formele lidmaatschap is tot op heden nog niet geregeld. Het AB van de GMRAN heeft al eerder uitgesproken dit te formaliseren om daarmee, net als de andere regionale samenwerkingsverbanden, te participeren in deze vereniging en daarmee de belangen van de samenwerking te dienen. Voor een formeel besluit dienen eerst de deelnemende gemeenteraden in de gelegenheid gesteld te worden om een zienswijze in te dienen (zie art. 31a Wgr). Het lidmaatschap van VNG Gelderland heeft geen financiële gevolgen. Regionale samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld van contributie, omdat het heffen van contributie betekent dat gemeenten binnen een samenwerkingsverband dan tweemaal bijdragen.

Kanttekeningen

1. *De begroting geeft op sommige onderdelen nog blijk van een behoorlijke mate van onzekerheid, vooral het gevolg van onzekerheid over de bijdragen vanuit rijk en provincie.*

De GMRAN geeft hierover aan dat met het 'voorzichtigheidsprincipe' op een gedegen, namelijk behoudende wijze wordt begroot.

2. *Inherent aan het kaderstellende karakter van de begroting is er op onderdelen nog nadere uitwerking nodig, waarmee inzicht wordt verkregen in de wijze van uitvoeren.*

In het bijzonder voor de RES-taken wordt de voorgestelde aanpak nader uitgewerkt. De Uitvoeringsafspraken die het hier betreft zijn al in vergaande status gevorderd. Na vaststelling door de colleges wordt u hierover geïnformeerd.

Planning en communicatie

Een eventuele zienswijze of reactie op de ontwerpbegroting en het voornemen om als GMRAN lid te worden van de VNG Gelderland, dient voor 30 juli kenbaar te worden gemaakt aan het bestuur van de GMRAN.

Wat betreft de Circulaire regio/RES legt de GMRAN binnenkort een Uitvoeringsplan RES voor aan alle colleges ter vaststelling. Dit is de nadere uitwerking waar ook in de aangeboden begrotingstekst aan wordt gerefereerd.

Wat mag het kosten?

De voorgestelde begroting betekent een verhoging van de inwonerbijdrage van € 7,47 naar € 8,55. De Rozendaalse bijdrage stijgt daarmee met een beperkt bedrag van € 1.900 naar € 17.000 totaal. Deze stijging is grotendeels het gevolg van de opgehoogde indexeringen en voor een kleiner deel met name het gevolg van de noodzakelijk geachte toename voor de uitvoering van de RES-taken. Ons college ziet de voorgestelde ophogingen als noodzakelijk c.q. wenselijk en stelt voor om hier geen zienswijze op in te dienen. De verhoging wordt verwerkt bij begroting 2024 e.v.

In de begroting van de GMRAN wordt gerefereerd aan de zogeheten CDOKE-middelen, die mogelijk als dekking kunnen worden ingezet voor de verhoogde RES-bijdrage. In aanloop naar de behandeling van onze meerjarenbegroting op 7 november 2023 wordt nader uitgewerkt op welke wijze we deze (lokaal gealloceerde) middelen willen inzetten. Dat wordt in samenhang bezien met de ophoging van het budget voor de RES-taken, alsook de inzet van het krediet voor de energietransitie.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief begroting GMRAN 2024-2027
2. Ontwerpbegroting GMRAN 2024-2027